

A photograph of a classroom with students. In the foreground, a young man with blonde hair, wearing a green t-shirt, is leaning over a desk, looking at a document and holding a red pen. Other students are visible in the background, some out of focus.

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Vlaamse deelname aan internationaal onderwijsonderzoek

Vlaamse Onderwijsraad – 7 juni 2019

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Inhoud van deze presentatie

1. Krijtlijnen van internationaal vergelijkend onderwijsonderzoek
2. Deelname aan internationaal vergelijkend onderzoek door Vlaanderen – stavaza juni 2019
3. Enkele reflecties bij VLOR advies over versterken interne kwaliteitszorg en leerlingenevaluatie

Krijtlijnen van het internationaal vergelijkend onderwijsonderzoek

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

- Comparatieve aspect
- Expertise
- Kostprijs
- Kwaliteit, objectiviteit en validiteit
- Kwaliteit internationale rapporteringen

- Kostprijs
- Comparatieve aspect
- Weinig impact op het onderzoeksdesign
- Agenda van de internationale organisaties
- Gebrek aan link met nationale curriculum/context

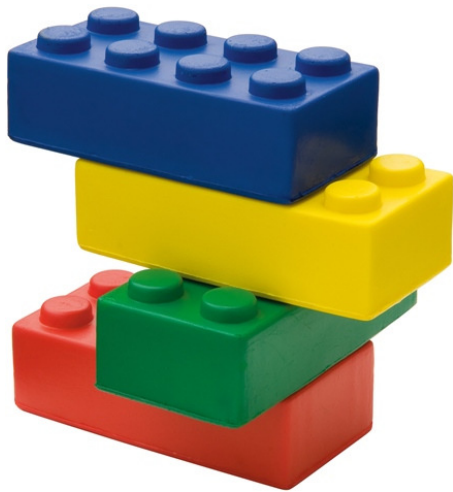
Wanneer deelnemen?

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Bouwstenen van internationaal vergelijkend onderzoek

- Basis: beschrijvend theoretische raamwerk met dimensies van kennis/inhouden als van processen
- Kern: de test bestaande uit items
- Daarnaast: achtergrondvragenlijsten, naargelang voor leerlingen, scholen, ouders, leraren en directies.
- Resultaten: niet enkel aandacht voor gemiddelde scores, maar ook voor de spreiding van de resultaten
- Kwaliteit:
 - × Alle kaders, instrumenten & procedures worden centraal opgesteld/overeengekomen
 - × Representatieve steekproeven
 - × Implementatie is aan strenge voorwaarden onderworpen (vb. vertaling, responseisen, omstandigheden voor afname, ...)
- Vrijgeven van items is beperkt

Deelname door scholen

Selectie

- Via internationaal getrokken steekproef
- Strengere eisen qua respons

Schoolfeedback

- Voor elke deelnemende school
- Vergelijking met Vlaams gemiddelde en andere scholen
- Anonimiteit gewaarborgd
- Ondersteunend bij schoolbeleid

Deelname en impact

- Geen verplichte deelname
- Aandacht voor overbevragen en impact op school
- Scholen overtuigen moeilijk

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

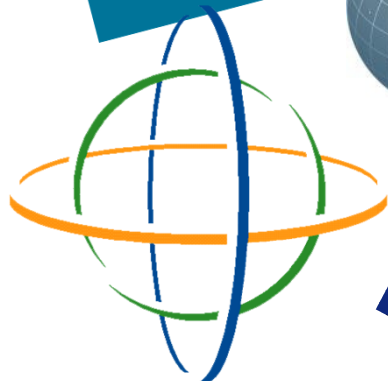
DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Deelname aan vergelijkend onderzoek door Vlaanderen

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

OECD
PISA

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Naam	Wie?	Wat?
TIMSS (Trends in Mathematics and Science Study)	IEA	Wiskunde en wetenschappen in vierde leerjaar lager onderwijs (grade 4) + het tweede leerjaar van de eerste graad secundair onderwijs (grade 8)
PIRLS (Progress in International Reading Literacy Survey)	IEA	Geletterdheid in vierde leerjaar lager onderwijs (grade 4)
ICCS (International Civic and Citizenship Education Study)	IEA	Burgerschapscompetenties (kennis en attitudes) in het tweede leerjaar van de eerste graad SO (Grade 8)
PISA (Programme for International Student Assessment)	OESO	Leesvaardigheid, wiskundige geletterdheid en wetenschappelijke geletterdheid bij 15-jarigen in onderwijs
PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies)	OESO	Geletterdheid, gecijferdheid en probleemoplossend vermogen in digitale omgeving bij 16-65-jarigen in Vlaams Gewest

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Naam	Wie?	Wat?
ESLC (European Survey on Language Competences)	EC	Lees-, luister en schrijfvaardigheid; toetsen op niveaus A1 tot en met B2 voor Engels, Frans, Duits, Spaans, Italiaans bij leerlingen op niveau ISCED 2 (uitz. ISCED 3 indien nog geen twee jaar les in Vreemde taal)
TALIS (Teaching and Learning International Survey)	OESO	Bevraging van leraren en hun schoolleiders met ISCED 2 als kernpopulatie; ISCED 1 & 3 als opties
ECEC International Staff Survey	OESO	Bevraging van leraren en hun schoolleiders met kleuteronderwijs als kernpopulatie
Eurostudent	DZHW	Comparatieve dataverzameling over Europees hoger onderwijs
ICILS	IEA	Kennis en vaardigheden inzake informatieverwerking en ICT-competenties in 1 ^{ste} graad SO
Teacher Knowledge Survey (ITEL-TKS)	OESO	Pedagogische kennis/vaardigheden/inzichten bij leraren

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
PISA						■			■			■			■			■			■			■			■		
TIMSS 4	■				■				■				■				■				■				■				
TIMSS 8	■				■				■				■				■				■				■				
PIRLS							■					■					■					■					■		
ICCS						■									■							■						■	
PIAAC		■																■										■	
ESLC															■														
TALIS I1														■					■						■				
TALIS I2														■					■						■				
TALIS I3														■					■						■				
ECEC ISS																								■					
Eurost.			■							■				■				■				■			■				
ICILS																			■					■					

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

► PISA 2018

- Universiteit Gent (promotor-coördinator: Hilde Van Keer)
- Main survey in 2018 – resultaten op **3 december 2019**
- Opties
 - × ICT-vragenlijst
 - × Schoolloopbaanvragenlijst
 - × Oudervragenlijst
- Geen deelname opties 'global competences', financiële geletterdheid, bevraging algemeen welbevinden, lerarenvragenlijst en link TALIS-PISA

► TALIS 2018

- VUB (promotor-coördinator: Bram Spruyt)
- Main survey in 2018 – resultaten **19 juni 2019**
- Presentatie in VLOR op 21 juni 2019. Hartelijk welkom!

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

► TIMSS 2019

- Universiteit Antwerpen (promotor-coördinator: Peter Van Petegem) + Arteveldehogeschool
- Field trial in 2018, main survey in 2019 – resultaten in december 2020
- Opnieuw alleen grade 4 – geen deelname grade 8

► PIRLS 2021

- Beslissing tot deelname. Gunningsprocedure loopt momenteel.
- Herafname van PIRLS 2016 bij 6de jaars in combinatie met peiling Nederlands basisonderwijs (opgeleverd, nog niet vrijgegeven)

► PIAAC 2022

- Samenwerking beleidsdomein OND en WSE
- Universiteit Gent (promotor-coördinator Bram De Wever)
- Field trial in 2020 - main survey in 2021-2022 – resultaten in 2023

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Eurydice – publicaties in 2018 - 2019

► Thematische rapporten

- Digitaal onderwijs (september 2019)
- The teaching of Regional or Minority languages in school in Europe (juli 2019)
- Tackling inequalities in Education (april 2020)

► Jaarlijks terugkerende rapporten

- Bologna rapport 2020 (voorjaar 2020)
- Key data on ECEC (juni 2019)
- Instructietijd in leerplichtonderwijs (11 juni 2019)
- Structural indicators for monitoring education and training in Europe 2019 (juni 2019)
- Lonen en toelagen van leraren en schoolleiders (oktober 2019)
- Mobility scoreboard (december 2019)

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

CERI Programme of Work and Budget 2019-2020 – geplande deelname door Vlaanderen

- ▶ **Teacher Knowledge Survey**
 - Survey is niet doorgegaan door gebrek aan deelnemende landen
 - Hebben uitgebreide feedback gegeven op onderzoeksdesign
 - Deelname aan advisory board in juni
- ▶ **Strategic Education Governance**
 - Organisatie en deelname aan learning seminars (NL, VLA, AU, DK)
 - Deelname aan advisory group in september
 - Ontwikkelen van zelfevaluatie-instrument
 - Beslist om niet deel te nemen aan proefafname (kostprijs)
- ▶ **Trends Shaping Education**
 - Organiseerden workshop in september 2018
 - Nieuwe publicatie in januari 2019
 - Lezing Tracey Burns op politiek debat en workshop vertalen trends naar beleid

CERI Programme of Work and Budget 2019-2020 – stand van zaken en deelname door Vlaanderen

- ▶ INES/NESLI/LSO
 - Actieve deelname aan ontwikkeling indicatoren voor EAG
- ▶ 21st Century Children + Smart data and digital technology in education
 - Actieve opvolging – geen nieuwe ontwikkelingen
- ▶ Measuring innovation in education
 - Geplande conferentie over equity zal niet doorgaan. Nederland en Vlaanderen werken aan eigen conferentie zonder OESO/CERI
 - Publicatie die op heel veel kritiek onthaald is.
 - Voorstel verdere planning en design is afgewezen tijdens laatste CERI GB (o.a. door Vlaanderen) => toekomst project onduidelijk.
- ▶ The future of skills: Understanding the educational implications of AI and Robotics
 - Zeer passieve opvolging – Vlaanderen niet enthousiast over dit project
 - Vooral vanuit VS gestuurd

EDPC Programme of Work and Budget 2019-2020

Project	Totale punten	Punten Vlaanderen
Education 2030 – the future of skills and education	443	
Early Childhood education and care: Starting Strong Survey & Starting Strong VI	432	10
Enhancing higher education system performance	378	35
Teachers and teaching: supporting teacher's professional learning and well being	340	20
Work based learning and vocational education and training	306	
Strenght through diversity: education for inclusive societies	286	
School Resources Review	211	20
Education Policy Outlook, country profiles and policy dialogue	204	
Skills Outlook	193	
Effective Learning Environments	159	
Implementing policies: supporting effective change in education	146	
Leveraging progress towards the Sustainable Development Goals	128	
National Skills Strategies	71	15
International Early Learning and Child Well-being Study (IELS)	47	
Education Policy Country Reviews	33	
TALIS – video study and global video library	22	
INES (incl. NESLI en LSO)	-	

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

EDPC Programme of Work and Budget 2019-2020 – geplande deelname door Vlaanderen

- ▶ Education 2030 – the future of skills and education
 - Volgen dit vanaf 2018 actief op en nemen deel aan werkgroepen
 - Toekomst project is momenteel onduidelijk.
- ▶ Enhancing higher education performance
 - Deelname aan review door Vlaanderen – rapport wordt volgende week internationaal gereleased (samen met Noorwegen, Nederland en Estland)
- ▶ School resources
 - Deelname aan advisory board – meewerken aan comparatieve rapporten
- ▶ INES/NESLI/LSO
 - Actieve deelname aan ontwikkeling indicatoren voor EAG
- ▶ Leveraging progress towards the SDG's
 - Actieve opvolging van ontwikkelingen inzake SDG
- ▶ National Skills Strategies
 - Deelname vanuit WSE aan Skills Strategie vanuit Vlaanderen – rapport werd in januari 2019 opgeleverd en vrijgegeven.
 - VLOR-advies over dit rapport

Vlaanderen

is onderwijs & vorming

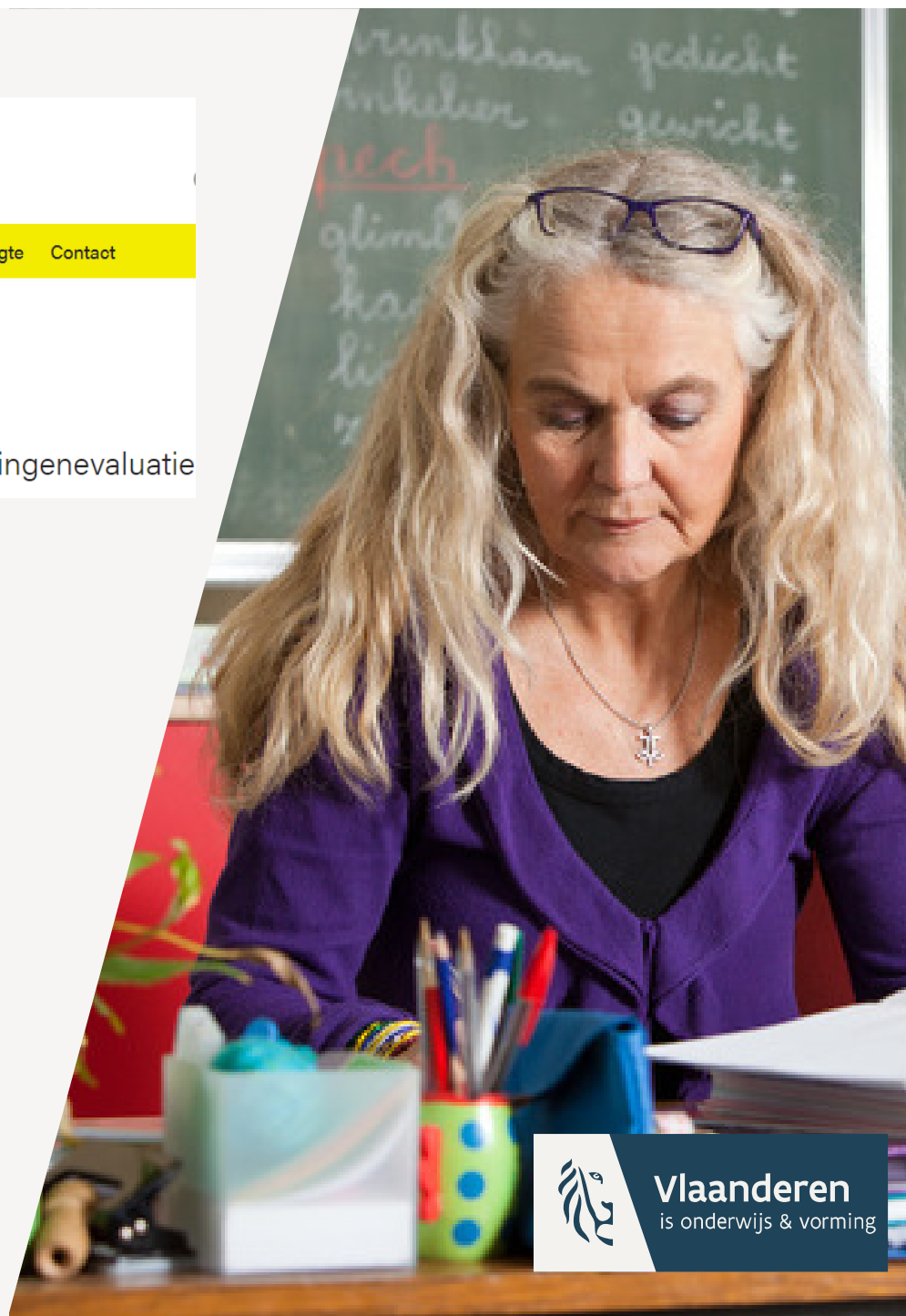
DEPARTEMENT

ONDERWIJS & VORMING

→ [adviezen](#)

Onderwijskwaliteit in breed perspectief

Advies over versterken van interne kwaliteitszorg en leerlingenevaluatie

Advies

Het is nodig dat de overheid in de communicatie naar het brede onderwijsveld het gebruik van peilingen en internationaal vergelijkende proeven en de resultaten ervan in de juiste context en in het juiste perspectief plaatst, net zoals zij dat moet doen in de communicatie naar de publieke opinie.

Advies

Internationaal vergelijkend onderwijsonderzoek moet steeds goed gekaderd worden binnen het Vlaamse onderwijs (zie ook 2.1.2).

Daarnaast vraagt de Vlor aan de overheid om voldoende ruim op voorhand te beslissen of Vlaanderen deelneemt aan internationaal vergelijkend onderwijsonderzoek. Een tijdige beslissing laat toe dat de onderzoekers in een vroeg stadium betrokken worden in de voorbereiding en zo de relevantie ervan voor Vlaanderen kunnen vergroten. Ook voor het rekruteren van scholen voor het vooronderzoek is het belangrijk om op tijd in te stappen.

Peilingen en internationaal vergelijkend onderwijsonderzoek

De Vlor pleit ervoor om de analyse en de reflectie over beide soorten metingen op systeemniveau te versterken. Hij vraagt om een meer structurele procedure te installeren en om dit te doen met alle betrokken stakeholders. Dat zal de mogelijkheden van die instrumenten als gezamenlijk 'leermoment' op macroniveau versterken.

Voor de peilingen kan de dialoog inhaken op het nieuwe overlegmodel van het Steunpunt Toetsontwikkeling en Peilingen, waar via de stuurgroep en opvolgingsgroepen alvast van de onderwijsverstrekkers een grotere betrokkenheid ingebouwd is. Ook voor internationaal vergelijkend onderwijsonderzoek is het inbouwen van dergelijk overleg nuttig om mee na te denken over een zorgvuldige communicatie en de onderbouwing van de beleidsaanbevelingen vanuit de data en de specifieke context van het Vlaamse onderwijs.

Daarnaast roept de Vlor op om op basis van de resultaten van peilingen en internationaal onderwijsonderzoek een dialoog met alle stakeholders op te starten om tot breed gedragen beleidsconclusies en eventuele bijstellingen van regelgeving te komen. De Vlor wil daar een rol in opnemen.

Meer info? Wie kan je contacteren?

- Jeroen Backs (jeroen.backs@ond.vlaanderen.be)
 - × Afdelingshoofd Strategische Beleidsondersteuning
 - × Algemene vragen kennisbeleid/internationaal onderzoek
 - × EDPC en CERI - projecten
- Isabelle Erauw (isabelle.erauw@ond.vlaanderen.be)
 - × Algemene coördinatie internationaal vergelijkend onderzoek en beleidsindicatoren
 - × PISA, PIRLS, TALIS en TIMSS
 - × Internationale indicatorenconstructie
 - × Relaties OESO, IEA en Europese Commissie m.b.t. IVOO
- Kasper Ossenblok (kasper.ossenblok@ond.vlaanderen.be)
 - × Internationale indicatorenconstructie en ICCS
- Anton Derks (anton.derks@ond.vlaanderen.be)
 - × PIAAC
- Miekatrien Sterck (miekatrien.sterck@ond.vlaanderen.be)
 - × CERI-projecten
- Sanne Noël (sanne.noel@ond.vlaanderen.be)
 - × Eurydice
- Marie-Anne Persoons (sanne.noel@ond.vlaanderen.be)
 - × EDPC-projecten
- Pieter Vos
 - × Enhancing Higher Education Performance en School resources
- Kristen Bulteel
 - × Education 2030

Vlaanderen

is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT

ONDERWIJS & VORMING

Nog vragen?

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

